

YLEISET SOPIMUSEHDOT

Yleisiä sopimusehtoja sovelletaan vakuutus sopimuksen kaikkiin vakuutuksiin. Niitä sovelletaan sekä henkilö- että vahinkovakuutuksiin, jollei jonkin kohdan otsikosta tai tekstistä käy ilmi, että se koskee vain henkilö- tai vahinkovakuutusta.

Yleiset sopimusehdot sisältävät olennaisilta osin vakuutus sopimuslain (543/94) määräyksiä. Suluissa olevat pykälämerkinnät viittaavat niihin vakuutus sopimuslain säännöksiin, joissa käsitellään mainittuja asioita. Vakuutus sopimukseen sovelletaan myös niitä vakuutus sopimuslain säännöksiä, joita ei näihin yleisiin sopimusehtoihin ole kirjoitettu.

1. Keskeiset käsitteet (2, 6, 16, 17 ja 31 §:t)

Henkilövakuutus on vakuutus, jonka kohteena on luonnollinen henkilö.

Vahinkovakuutus on vakuutus, joka otetaan esinevahingon, vahingonkorvausvelvollisuuden tai muun varallisuusvahingon aiheuttaman menetyksen korvaamiseksi.

Vakuutus sopimuksen keskeinen sisältö määritellään vakuutus kirjassa ja vakuutusehdoissa.

Vakuutuksenottaja on se, joka on tehnyt vakuutuksenantajan kanssa vakuutus sopimuksen.

Vakuutuksenantajana on vakuutuksen myöntänyt vakuutusyhtiö.

Vakuutettu on se, joka on henkilövakuutuksen kohteena tai jonka hyväksi vahinkovakuutus on voimassa.

Vakuutuskausi on sovittu vakuutus kirjaan merkitty vakuutuksen voimassaoloaika.

Vakuutusmaksukausi on ajanjakso, jolta vakuutusmaksu on säännöllisin väliajoin sovittu maksettavaksi.

Vakuutustapahtuma on se tapahtuma, jonka perusteella vakuutuksesta suoritetaan korvausta.

Suojeluohje on vahinkovakuutuksessa vakuutus kirjassa, vakuutusehdoissa tai muutoin kirjallisesti asetettu velvollisuus noudattaa määräyksiä, jolla on tarkoitus estää tai rajoittaa vahingon syntymistä.

2. Tietojen antaminen ennen vakuutus sopimuksen tekemistä

2.1 Vakuutuksenantajan tiedonantovelvollisuus (5 § ja 9 §)

Vakuutuksenantaja antaa ennen vakuutus sopimuksen solmimista vakuutuksen hakijalle vakuutustarpeen arvioimiseksi ja vakuutuksen valitsemiseksi tarpeelliset tiedot. Tällaisia tarpeellisia tietoja ovat esimerkiksi tiedot vakuutuksenantajan omista vakuutusmuodoista, vakuutusmaksuista ja vakuutusehdoista. Tietoja annettaessa kiinnitetään huomiota myös vakuutusturvan olennaisiin rajoituksiin. Jos vakuutuksenantaja tai sen edustaja on vakuutusta markkinoitaessa jättänyt vakuutuksenottajalle antamatta tarpeellisia tietoja vakuutuksesta tai on antanut hänelle siitä virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutus sopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla on saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää.

2.2 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus (22 §, 23 § ja 24 §)

Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset vakuutuksenantajan esittämiin kysymyksiin, joilla voi olla merkitystä vakuutuksenantajan vastuun arvioimisen kannalta. Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee lisäksi vakuutuskauden aikana ilman aiheutonta viivytystä oikaista vakuutuksenantajalle antamansa, vääriksi tai puutteellisiksi havaitsemansa tiedot.

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on täyttäessään edellä mainittua velvollisuutta menetellyt vilpillisesti, vakuutus sopimus ei sido vakuutuksenantajaa. Vakuutuksenantajalla on oikeus pitää suoritettut vakuutusmaksut, vaikka vakuutus raukeaisi.

2.3 Tiedonantovelvollisuuden laiminlyönti

2.3.1 Henkilövakuutus (24 §)

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa henkilövakuutuksessa ja vakuutuksenantaja ei olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos oikeat ja täydelliset vastaukset olisi annettu, on vakuutuksenantaja vastuusta vapaa. Jos vakuutuksenantaja olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla kuin oli sovittu, vakuutuksenantajan vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa sovittua vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutus olisi myönnetty.

Mitä edellä on sanottu vakuutuksenottajan tai vakuutetun tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamuksista henkilövakuutuksessa ei sovelleta, jos se johtaisi vakuutuksenottajan tai muun va-

kuutuskorvaukseen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen.

2.3.2 Vahinkovakuutus (23 § ja 34 §)

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa vahinkovakuutuksessa, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys seikalla, jota vakuutuksenottajan tai vakuutetun antama väärä tai puutteellinen tieto koskee, on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuksenottajan ja vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

3. Vakuutuksenantajan vastuun alkaminen ja vakuutus sopimuksen voimassaolo

3.1 Vakuutuksenantajan vastuun alkaminen (11 §)

Vakuutuksenantajan vastuu alkaa osapuolten yhteisesti sopimasta ajankohdasta, joka on merkitty vakuutuskirjaan. Jollei alkamisajankohdasta ole sovittu, vakuutuksenantajan vastuu alkaa, kun vakuutuksenottaja tai vakuutuksenantaja on antanut tai lähettänyt hyväksyvän vastauksen toisen sopijapuolen tarjoukseen.

Vakuutuksenantajan vastuun alkamisen edellytyksenä on vakuutuskautta koskevan vakuutusmaksun suorittaminen aina, kun kyseessä on määräaikainen matkavakuutus tai kun siihen on erityisiä syitä esimerkiksi vakuutuksenottajan aikaisemman maksun laiminlyönnin vuoksi.

Maksamisedellytyksestä tehdään merkintä maksulippuun.

Jos vakuutuksenottaja on antanut tai lähettänyt kirjallisen vakuutushakemuksen vakuutuksenantajalle ja jos on ilmeistä, että vakuutuksenantaja olisi hakemuksen hyväksynyt, vakuutuksenantaja vastaa myös hakemuksen antamisen tai lähettämisen jälkeen sattuneesta vakuutustapahtumasta.

Vakuutushakemus tai hyväksyvä vastaus, jonka vakuutuksenottaja on antanut tai lähettänyt vakuutuksenantajan edustajalle, katsotaan jätetyksi tai lähetetyksi vakuutuksenantajalle. Jollei ole selvitystä siitä, mihin vuorokauden aikaan vastaus tai hakemus on annettu tai lähetetty, katsotaan tämän tapahtuneen klo 24.00.

3.2 Vakuutuksen myöntämisen perusteet

Henkilövakuutuksessa vakuutetun terveydentila arvioidaan ja ikä lasketaan vakuutushakemuksen antamisen tai jättämisen mukai-

sen ajankohdan terveydentilan ja iän perusteella. Vakuutusenantaja voi hylätä vakuutushakemuksen. Vakuutusenantaja ei hylkää henkilövakuutusta koskevaa hakemusta sillä perusteella, että vakuutustapahtuma on sattunut tai sen henkilön, jolle vakuutusta haetaan, terveydentila on huonontunut sen jälkeen, kun hakemusasiakirjat on annettu tai lähetetty vakuutusenantajalle.

3.3. Vakuutus sopimuksen voimassaolo

3.3.1 Henkilövakuutus (17 §)

Vakuutus sopimus on ensimmäisen vakuutusmaksukauden päätyttyä voimassa sovitun vakuutusmaksukauden kerrallaan, jollei vakuutuksenottaja tai vakuutusenantaja irtisano sopimusta.

Vakuutus sopimus voi päättyä myös muista jäljempänä kohdissa 4.2 ja 13 mainituista syistä.

3.3.2 Vahinkovakuutus (16 §)

Vakuutus sopimus on ensimmäisen vakuutuskauden päätyttyä voimassa sovitun vakuutuskauden kerrallaan, jollei vakuutuksenottaja tai vakuutusenantaja irtisano sopimusta.

Vakuutus sopimus voi päättyä myös muista jäljempänä kohdissa 4.2 ja 13 mainituista syistä.

3.3.3 Määräaikainen vakuutus sopimus

Vakuutus voi olla myös määräaikainen, jolloin se on voimassa sovitun vakuutuskauden. Vakuutus voi kuitenkin päättyä kesken vakuutuskauden jäljempänä kohdissa 4.2, 13.1 ja 13.2 mainituista syistä.

Jos määräaikaisessa matkavakuutuksessa paluu matkalta kotimaahan myöhästyy vakuutetusta riippumattomista syistä, pitenee vakuutuksen voimassaoloaika 48 tunnilla.

4. Vakuutusmaksu

4.1 Vakuutusmaksun suorittaminen (38 §)

Vakuutusmaksu on suoritettava kuukauden kuluessa siitä, kun vakuutusenantaja lähetti vakuutuksenottajalle maksuvaatimuksen. Ensimmäistä maksua ei kuitenkaan tarvitse suorittaa ennen vakuutusenantajan vastuun alkamista eikä myöhempiä maksuja ennen sovitun vakuutusmaksukauden alkamista. Poikkeuksena ovat kohdan 3.1 tilanteet, joissa maksun suorittaminen on vakuutusenantajan vastuun alkamisen edellytys.

Jos vakuutuksenottajan suoritus ei riitä kaikkien vakuutuksenantajan maksusaatavien maksamiseen, vakuutuksenottajalla on oikeus määrätä, mitä vakuutusmaksusaatavia hänen suorituksellaan lyhennetään. Vakuutusmaksu käytetään kuitenkin sen vakuutus-sopimuksen hyväksi, jonka maksulipulla se on maksettu, ja tämän vakuutus-sopimuksen vanhimman maksamatta olevan saatavan lyhentämiseen, ellei vakuutuksenottaja ole kirjallisesti erikseen toisin määrännyt.

4.2 Vakuutusmaksun viivästyminen (39§)

Jos vakuutuksenottaja on laiminlyönyt vakuutusmaksun suorittamisen osittain tai kokonaan kohdassa 4.1 tarkoitetussa määräajassa, vakuutuksenantajalla on oikeus irtisanoa koko vakuutus-sopimus päättyväksi 14 päivän kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

Jos vakuutuksenottaja suorittaa koko vakuutusmaksun ennen irtisanomisajan päättymistä, vakuutus ei kuitenkaan pääty irtisanomisajan kuluttua. Vakuutuksenantaja mainitsee tästä mahdollisuudesta irtisanomista koskevassa ilmoituksessa.

Jos maksun laiminlyönti on johtunut vakuutuksenottajan maksuvaikeuksista, joihin hän on joutunut sairauden, työttömyyden tai muun erityisen seikan vuoksi pääasiassa omatta syyttään, vakuutus päättyy irtisanomisesta huolimatta vasta 14 päivän kuluttua esteen lakkaamisesta. Vakuutus päättyy kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluttua irtisanomisajan päättymisestä. Irtisanomisilmoituksessa mainitaan tästä mahdollisuudesta vakuutuksen määräaikaan jatkumiseen. Vakuutuksenottajan on ilmoitettava kirjallisesti tässä tarkoitetusta maksuvaikeudesta vakuutuksenantajalle viimeistään irtisanomisaikana.

Vakuutusmaksun viivästyminen jatkuvissa vahinkovakuutuksissa.

Vakuutusyhtiön vastuu ei lakkaa ennen vakuutuskauden päättymistä, vaikka vakuutuskautta koskevaa maksua ei olisikaan määräaikaan suoritettu. Vakuutusyhtiö perii tällöin vakuutusmaksun viivästyskorkoineen ulosottoin ilman tuomiota tai päätöstä noudattaen, mitä verojen ja maksujen ulosotosta on säädetty.

Vakuutusyhtiön vastuu lakkaa kuitenkin edellä tarkoitetun vakuutuskauden päättyessä, jollei vakuutusmaksua ole sitä ennen kokonaisuudessaan maksettu.

Ennen täytäntöönpanotoimenpiteisiin ryhtymistä vakuutuksenottajalle ilmoitetaan perittävä maksu ja maksun peruste sekä se, että täytäntöönpanotoimenpiteisiin ryhdytään, jos vakuutuksenottaja ei kirjallisesti 14 päivän kuluessa ilmoituksen lähettämisestä kiistä maksuvelvollisuuttaan. Jos maksuvelvollisuus kiistetään, täytäntöönpanon edellytyksenä on tuomioistuimen ratkaisu.

Jos vakuutusmaksua ei suoriteta edellä kohdassa 4.1 tarkoitetussa määräajassa, myöhästymisajalta on suoritettava korkolain mukaista viivästyskorkoa.

Vakuutuksenantaja on oikeutettu korvauksiin vakuutusmaksun perinnästä aiheutuneista kuluista perintälain mukaisesti. Jos vakuutusmaksu peritään oikeusteitse, on vakuutuksenantaja oikeutettu lisäksi lain mukaisiin oikeudenkäyntimaksuihin ja –kuluihin. Vakuutuksenantaja voi siirtää saatavansa perittäväksi kolmannelle osapuolelle.

4.3 Päättyneen henkilövakuutuksen voimaansaattaminen (43 §)

Jos henkilövakuutus on päättynyt muun kuin ensimmäisen vakuutusmaksun suorittamatta jättämisen vuoksi, vakuutus tulee uudelleen voimaan, jos vakuutuksenottaja maksaa suorittamatta jätetyn vakuutusmaksun kuuden kuukauden kuluessa vakuutuksen päättymisestä. Vakuutuksenantaja mainitsee tästä mahdollisuudesta irtisanomista koskevassa ilmoituksessa.

Jos vakuutus tulee uudelleen voimaan, vakuutuksenantajan vastuu alkaa maksun suorittamista seuraavasta päivästä.

4.4 Viivästyneen vahinkovakuutusmaksun suorittaminen (42 §)

Jos vakuutuksenottaja suorittaa vahinkovakuutuksen koko vakuutusmaksun sen jälkeen, kun vakuutus on päättynyt, vakuutuksenantajan vastuu alkaa maksun suorittamista seuraavasta päivästä. Vakuutus on tällöin voimassa alun perin sovitun vakuutuskauden loppuun siitä lukien, kun vakuutus tuli uudelleen voimaan.

Jos vakuutuksenottaja ei kuitenkaan halua saattaa päättynyttä vakuutusta uudelleen voimaan, vakuutuksenantaja ilmoittaa 14 päivän kuluessa vakuutusmaksun suorittamisesta lukien vakuutuksenottajalle, ettei se suostu ottamaan maksua vastaan.

4.5 Vakuutusmaksun palauttaminen sopimuksen päättyessä (45 §)

Jos vakuutus päättyy sovittua ajankohtaa aikaisemmin, vakuutuksenantajalla on oikeus vakuutusmaksuun vain siltä ajalta, jonka sen vastuu on ollut voimassa. Muu osa jo suoritetusta vakuutusmaksusta palautetaan vakuutuksenottajalle.

Palautettavaa vakuutusmaksua määrättäessä voimassaoloaika lasketaan päivinä sen vakuutuskauden mukaan, jota vakuutusmaksu koskee.

Vakuutusmaksua ei kuitenkaan palauteta jäljempänä tässä kohdassa mainituissa tilanteissa tai kun asiassa on menetelty vilpillisesti kohdassa 2.2 tarkoitetuissa tilanteissa.

Vakuutusmaksua ei kuitenkaan palauteta erikseen, jos palautettava maksu on vähemmän kuin vakuutus sopimus laissa mainittu markkamäärä.

Vakuutuksenantaja perii matkavakuutuksesta vakuutus kirjassa mainitun vähimmäismaksun.

4.6 Kuittaus palautettavasta maksusta

Vakuutus yhtiö voi vähentää palautettavasta vakuutus maksusta maksamattomat erääntyneet vakuutus maksut ja muut vakuutus yhtiön erääntyneet saatavat.

4.7 Määräaikainen vakuutus sopimus

Määräaikaiseen vakuutus sopimukseen sovelletaan kohdan 4 säännöksistä vain kohtia 4.1 ja 4.5.

5. Tietojen antaminen sopimuksen voimassaoloaikana

5.1 Vakuutuksenantajan tiedonantovelvollisuus (6 §, 7 § ja 9 §)

Vakuutus sopimuksen solmimisen jälkeen vakuutuksenantaja antaa vakuutuksenottajalle vakuutus kirjän sekä vakuutusehdot. Vakuutuksen voimassaoloaikana vakuutuksenantaja lähettää vakuutuksenottajalle vuosittain tiedon vakuutus määrästä ja muista selvaisista vakuutusta koskevista seikoista, joilla on vakuutuksenottajalle ilmeistä merkitystä.

Jos vakuutuksenantaja tai sen edustaja on vakuutuksen voimassaoloaikana antanut vakuutuksesta puutteellisia, virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutus sopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää, jos tällaisten puutteellisten, virheellisten taikka harhaanjohtavien tietojen voidaan katsoa vaikuttaneen vakuutuksenottajan menettelyyn. Tämä ei kuitenkaan koske tietoja, jotka vakuutuksenantaja tai sen edustaja on vakuutus tapahtuman sattumisen jälkeen antanut tulevasta korvauksesta.

5.2 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä

5.2.1 Henkilövakuutus (27 §)

Vakuutuksenottajan tulee henkilövakuutuksessa ilmoittaa vakuutuksenantajalle yhtiön vastuun arvioimisen kannalta merkityksellisten seikkojen muutoksesta. Tällaisesta muutoksesta on ilmoitettava vakuutuksenantajalle viipymättä ja kuitenkin viimeistään muutosta seuraavan vakuutus maksun suorittamisen yhteydessä.

Vaaraa lisäävä muutos voi olla esimerkiksi vakuutetun yhtäjaksoinen yli vuoden kestävä oleskelu ulkomailla.

Jos vakuutusnottaja henkilövakuutuksessa on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa edellä mainitusta vaaran lisääntymisestä ja vakuutusnottaja ei asiantilan muuttumisen vuoksi olisi enää pitänyt vakuutusta voimassa, on vakuutusnottaja vastuusta vapaa. Jos vakuutusnottaja tosin olisi jatkanut vakuutusta, mutta ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, vakuutusnottajan vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutusta olisi jatkettu.

Mitä edellä on sanottu henkilövakuutuksessa vahingonvaaran ilmoittamisen laiminlyönnin seuraamuksista, ei kuitenkaan sovelleta, jos se johtaisi vakuutusnottajan tai muun vakuutuskorvauksen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen.

5.2.2 Vahinkovakuutus (26 § ja 34 §)

Vakuutusnottajan tulee vahinkovakuutuksessa ilmoittaa vakuutusnottajalle vakuutus sopimusta päätettäessä ilmoitetuissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa vakuutuskauden aikana tapahtuneesta olennaisesta vahingonvaaraa lisäävästä muutoksesta, jota vakuutusnottajan ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta päätettäessä. Vakuutusnottajan on ilmoitettava tällaisesta muutoksesta vakuutusnottajalle viipymättä ja kuitenkin viimeistään muutosta seuraavan vakuutusmaksun suorittamisen yhteydessä.

Jos vakuutusnottaja on vahinkovakuutuksessa tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa vaaran lisääntymisestä, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Harkittaessa, onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys vahingonvaaraa lisänneellä muuttuneella olosuhteella on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutusnottajan tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

6. **Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä vahinkovakuutuksessa**

6.1 Velvollisuus noudattaa suojeluohjeita (31 § ja 34 §)

Vakuutetun tulee noudattaa vakuutus kirjassa, vakuutusehdoissa tai kirjallisesti muutoin annettuja suojeluohjeita. Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt suojeluohjeiden noudattamisen, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa, onko korvausta

alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys suojeleluohjeen laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

6.2 Vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus (pelastamisvelvollisuus) (32 §, 34 § ja 61 §)

Vakuutustapahtuman sattuessa tai välittömästi uhatessa vakuutetun tulee kykyjensä mukaan huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta. Jos vahinko on ulkopuolisen aiheuttama, vakuutetun tulee ryhtyä tarpeellisiin toimiin Vakuutuksenantajan oikeuden säilyttämiseksi vahingon aiheuttajaa kohtaan. Vakuutetun on pyrittävä esimerkiksi selvittämään vahingon aiheuttajan henkilöllisyys. Jos vahinko on aiheutettu rangaistavalla teolla, vakuutetun tulee viivytyksettä ilmoittaa asiasta poliisiviranomaisille ja vaatia oikeudessa rikoksentekeijöille rangaistusta, jos vakuutuksenantaja sitä vaatii. Vakuutetun tulee muutoinkin noudattaa vakuutuksenantajan vahingon torjumiseksi ja rajoittamiseksi antamia ohjeita.

Vakuutuksenantaja korvaa edellä mainitun pelastamisvelvollisuuden täyttämisestä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, vaikka vakuutusmäärä siten ylitettäisiinkin.

Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt edellä tarkoitetun pelastamisvelvollisuutensa, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa, onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

6.3 Suojeleluohjeiden ja pelastamisvelvollisuuden laiminlyönti vastuuvakuutuksessa (31 § ja 32 §)

Vastuuvakuutuksessa ei korvausta vakuutetun huolimattomuuden takia alenneta eikä evätä.

Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt suojeleluohjeen noudattamisen tai pelastamisvelvollisuutensa tahallisesti tai törkeästi huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Jos vakuutettu on laiminlyönyt suojeleluohjeiden noudattamisen tai pelastamisvelvollisuutensa törkeästi huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, vakuutuksenantaja suorittaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurs-

sisä todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

7. Vakuutustapahtuman aiheuttaminen

7.1 Henkilövakuutus

7.1.1 Vakuutetun aiheuttama vakuutustapahtuma (28 §)

Vakuutuksenantaja on vastuusta vapaa vakuutettua kohtaan, joka on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta, vakuutuksenantajan vastuuta voidaan alentaa sen mukaan kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

7.1.2 Vakuutuskorvaukseen oikeutetun aiheuttama vakuutustapahtuma (29 §)

Jos muu vakuutuskorvaukseen oikeutettu henkilö kuin vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman, vakuutuksenantaja on häneen nähden vastuusta vapaa.

Jos henkilö on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jos hän on ollut sellaisessa iässä tai mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta, hän voi saada vakuutuskorvauksen tai osan siitä ainoastaan, jos se katsotaan kohtuulliseksi ottaen huomioon ne olosuhteet, joissa vakuutustapahtuma on aiheutettu.

Jos vakuutettu on kuollut, maksetaan muille korvaukseen oikeutetuille se osa vakuutuskorvauksesta, jota ei makseta vakuutustapahtuman aiheuttajalle tai aiheuttajille.

7.2 Vahinkovakuutus (30 § ja 34 §)

Vakuutuksenantaja on vastuusta vapaa vakuutettua kohtaan, joka on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumeiden käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä.

Harkittaessa, onko korvausta edellä mainituissa tapauksissa alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys vakuutetun henkilön toimenpiteellä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutetun henkilön tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

7.3 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen vastuuvakuutuksessa (30 § ja 34 §)

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausainneiden käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, vakuutuksenantaja suorittaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

8. Samastaminen vahinkovakuutuksessa (33 §)

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on vakuutustapahtuman aiheuttamisesta, suojeleohjeen noudattamisesta tai pelastamisvelvollisuudesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön

- 1) joka vakuutetun suostumuksella on vastuussa vakuutuksen kohteena olevasta moottorikäyttöisestä tai hinnattavasta ajoneuvosta, aluksesta taikka ilma-aluksesta
- 2) joka omistaa vakuutetun omaisuuden yhdessä vakuutetun kanssa ja käyttää sitä yhdessä hänen kanssaan tai
- 3) joka asuu vakuutetun kanssa yhteisessä taloudessa ja käyttää vakuutettua omaisuutta yhdessä hänen kanssaan.

Samastamisella tarkoitetaan vakuutettua koskevien määräysten soveltamista muuhun henkilöön, joka on rinnastettavissa vakuutettuun. Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on suojeleohjeen noudattamisesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön, jonka tehtävänä vakuutuksenottajaan olevan työ- tai virkasuhteen perusteella on huolehtia suojeleohjeen noudattamisesta.

9. Korvausmenettely

9.1 Korvauksenhakijan velvollisuudet (69 § ja 72 §)

Korvauksen maksamisen perusteena on kirjallinen, korvauksenhakijan allekirjoittama hakemus. Korvauksenhakijan on annettava vakuutuksenantajalle sellaiset asiakirjat ja tiedot, jotka ovat tarpeellisia vakuutusyhtiön vastuun selvittämiseksi.

Korvauksenhakijan tulee noudattaa kunkin henkilö- ja vahinkovakuutuksen ehdoissa korvauksen hakemisesta annettuja ohjeita ja toimittaa niissä mainitut asiakirjat vakuutuksenantajalle. Asiakirjat ja selvitykset korvauksenhakijan on hankittava ja toimitettava yh-

tiölle omalla kustannuksellaan, ellei mainituissa ehdoissa tai muutoin ole toisin sovittu.

Korvauksenhakija on velvollinen hankkimaan selvitykset, jotka ovat kohtuudella hänen saatavissaan ottaen kuitenkin huomioon myös vakuutuksenantajan mahdollisuudet hankkia selvitystä.

Rikoksesta on viipymättä ilmoitettava tapahtumapaikan poliisiviranomaiselle.

Jos korvauksenhakija on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutuksenantajalle väriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutustapahtuman ja vakuutuksenantajan vastuun selvittämisen kannalta, voidaan hänen korvaustaan alentaa tai se evätä sen mukaan kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

9.2 Korvausoikeuden vanhentuminen (73 §)

Vakuutuskorvausta on haettava vakuutuksenantajalta vuoden kulluttua siitä, kun korvauksen hakija sai tietää mahdollisuudestaan saada korvausta ja viimeistään 10 vuoden kulluttua vakuutustapahtuman sattumisesta. Korvausvaatimuksen esittämiseen rinnastetaan ilmoituksen tekeminen vakuutustapahtumasta. Jos korvausvaatimusta ei esitetä tässä ajassa, korvauksenhakija menettää oikeutensa korvaukseen.

9.3 Vakuutuksenantajan velvollisuudet (7 §, 8 §, 9 §, 67 §, 68 § ja 70 §)

Vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen vakuutuksenantaja on velvollinen antamaan korvauksenhakijalle kuten esimerkiksi vakuutetulle, edunsaajalle ja kohdassa 14.4. tarkoitetuissa tilanteissa vastuuvakuutuksessa vahinkoa kärsineelle tietoja vakuutuksen sisällöstä ja korvauksen hakemismenettelystä. Korvauksenhakijalle mahdollisesti annetut ennakkotiedot tulevasta korvauksesta, korvausmäärästä tai korvauksen suorittamistavasta eivät vaikuta vakuutussopimuksen mukaiseen suoritusvelvollisuuteen.

Vakuutuksenantaja suorittaa vakuutustapahtumasta johtuvan vakuutussopimuksen mukaisen korvauksen tai ilmoittaa, ettei korvausta suoriteta, joutuisasti ja viimeistään kuukauden kulluttua siitä, kun se on saanut vastuunsa selvittämisen kannalta tarpeelliset asiakirjat ja tiedot. Jos korvauksen määrä ei ole riidaton, vakuutuksenantaja suorittaa kuitenkin edellä mainitussa ajassa korvauksen riidattoman osan.

Vastuuvakuutusta koskevasta korvauspäätöksestä vakuutuksenantaja lähettää tiedon myös vahinkoa kärsineelle.

Vakuutusenantaja ilmoittaa vajaavaltaisen kotipaikan maistraatille vajaavaltaiselle suoritettavasta muusta kuin kustannusten tai varallisuuden menetysten korvaamista koskevasta vakuutuskorvauksesta.

Viivästyneelle korvaukselle vakuutusenantaja maksaa korkolaisissa säädetyn viivästyskoron.

9.4 Kuittaus vakuutuskorvauksesta

Vakuutusyhtiö voi vähentää korvauksesta maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut vakuutusyhtiön erääntyneet saavat.

10. **Muutoksen hakeminen vakuutusenantajan päätökseen (8 §, 68 § ja 74 §)**

Vakuutusenantajalla tai korvauksenhakijalla on käytettävissään eri keinoja saada muutosta vakuutusenantajan päätökseen. Jos yhteydenotto vakuutusenantajaan ei selvitä asiaa, hän voi kysyä neuvoa ja opastusta Kuluttajien Vakuutustoimistosta tai pyytää ratkaisusuositusta lautakunnasta. Tyytymättömällä on myös mahdollisuus nostaa kanne oikeudessa vakuutusenantajaa vastaan.

10.1 Itseoikaisu

Jos vakuutusenantaja tai korvauksenhakija epäilee virhettä vakuutusenantajan päätöksessä, hänellä on oikeus saada lähempää tietoa seikoista, jotka ovat johtaneet ratkaisuun. Vakuutusenantaja oikaisee päätöksen, jos uudet selvitykset antavat siihen aiheita.

10.2 Kuluttajien vakuutustoimisto ja ratkaisusuosituksia antavat lautakunnat

Jos vakuutusenantaja tai korvauksenhakija on tyytymätön vakuutusenantajan päätökseen, hän voi kysyä neuvoa ja opastusta Kuluttajien vakuutustoimistosta. Toimisto on puolueeton elin, jonka tehtävänä on neuvoa kuluttajia vakuutus- ja korvausasioissa. Vakuutusenantajan päätös voidaan viedä Kuluttajien vakuutustoimiston yhteydessä toimivaan Vakuutuslautakuntaan. Sen tehtävänä on antaa ratkaisusuosituksia erimielisyyksistä, jotka koskevat lain ja vakuutusehtojen tulkintaa ja soveltamista vakuutus-suhteessa.

Vakuutusenantajan päätös voidaan saattaa ratkaistavaksi myös kuluttajavalituslautakuntaan, joka antaa ratkaisusuosituksia kuluttajansuojalainsäädännön perusteella.

Lautakunnat eivät ota käsiteltäväksi asiaa, joka on vireillä oikeudessa tai on siellä käsitelty. Neuvontapalvelut ja lautakuntien lausunnot ovat maksuttomia.

10.3 Käräjäoikeus

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija ei tyydy vakuutuksenantajan päätökseen, hän voi panna vireille kanteen vakuutuksenantajaa vastaan. Kanne voidaan panna vireille joko asianosaisen Suomessa olevan kotipaikan käräjäoikeudessa tai vakuutusyhtiön kotipaikan taikka Suomessa olevan vahinkopaikan käräjäoikeudessa, jollei Suomen kansainvälisistä sopimuksista muuta johdu.

Kanne vakuutuksenantajan tekemän päätöksen johdosta on nostettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen sai kirjallisen tiedon vakuutuksenantajan päätöksestä ja tästä määräajasta. Määräajan kuluttua umpeen oikeutta kanteen nostamiseen ei enää ole.

11. Vakuutuksenantajan takautumisoikeus (75 §)

11.1 Vakuutuksenantajan takautumisoikeus kolmatta kohtaan

Vakuutetun oikeus vahingonkorvaukseen vahingosta korvausvastuussa olevalta kolmannelta henkilöltä siirtyy vakuutuksenantajalle sen suorittamaan korvausmäärään saakka. Jos vahingon on aiheuttanut luonnollinen henkilö yksityishenkilönä tai vahingonkorvauslain 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettuna työntekijänä, virkamiehenä tai muuna tässä lainkohdassa tarkoitettuna henkilönä, syntyy vakuutusyhtiölle takautumisoikeus kyseistä henkilöä kohtaan vain, jos tämä on aiheuttanut vahingon tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta tai jos hän on korvausvastuussa vahingosta huolimattomuudestaan riippumatta.

Henkilövakuutuskorvauksista vakuutuksenantajalla on oikeus vaatia kolmannelta henkilöltä takaisin vain sairauden tai tapaturman aiheuttamista kustannuksista ja varallisuuden menetyksestä suoritettuja korvauksia.

12. Vakuutussopimuksen muuttaminen

12.1 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana

12.1.1 Henkilövakuutus (20 §, 25 § ja 27 §)

Vakuutuksenantajalla on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan oikeita tai muuttuneita olosuhteita, jos

- 1) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutuksenantaja, jos oikeat tiedot olisi annettu, olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, kuin oli sovittu tai
- 2) vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutuksenantajalle sopimusta päätettäessä ilmoittamissa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.2 tarkoitettu muutos ja vakuutuksenantaja ei muuttuneessa tilanteessa enää myöntäisi vakuutusta kuin korkeampaa vakuutusmaksua vastaan tai muuttunein ehdoin.

Vakuutuksenantaja lähettää vakuutuksenottajalle, ilman aiheetonta viivytystä saatuaan tiedon edellä mainitusta seikasta, ilmoituksen vakuutusmaksun tai ehtojen muutoksesta.

12.1.2 Vahinkovakuutus (18 §)

Vakuutuksenantajalla on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan uusia olosuhteita, jos

- 1) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa tai
- 2) vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutuksenantajalle sopimusta päätettäessä ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.2 tarkoitettu muutos.

Vakuutuksenantaja lähettää, ilman aiheetonta viivytystä saatuaan tiedon edellä mainitusta seikasta, ilmoituksen siitä, miten ja mistä ajankohdasta vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

12.2 Jatkuvan vakuutuksen sopimusehtojen muuttaminen kauden vaihtuessa (19 § ja 20 §)

Ilmoitusmenettely

Vakuutuksenantajalla on oikeus vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja ja –maksua sekä muita sopimusehtoja, kun perusteena on

- uusi tai muuttunut lainsäädäntö tai viranomaisen määräys

- ennalta arvaamaton olosuhteiden muutos (esimerkiksi kansainvälinen kriisi, poikkeuksellinen luonnontapahtuma, suuronnettomuus)
- vakuutuksen korvausmenon muutos.

Vakuutuksenantajalla on lisäksi oikeus tehdä vakuutusehtoihin ja muihin sopimusehtoihin vähäisiä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta vakuutus sopimuksen keskeiseen sisältöön.

Jos vakuutuksenantaja tekee vakuutus sopimukseen edellä kuvattuja muutoksia, vakuutuksenantaja lähettää maksuvaatimuksen yhteydessä vakuutuksenottajalle ilmoituksen siitä, miten vakuutusmaksu ja muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

Muutos tulee henkilövakuutuksessa voimaan sen vakuutusmaksukauden tai, jos maksukaudesta ei ole sovittu, sen kalenterivuoden alusta lukien, joka ensiksi seuraa kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä. Vahinkovakuutuksessa muutos tulee voimaan sen vakuutuskauden alusta lukien, joka ensiksi seuraa kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä.

12.3 Vakuutuksen irtisanomista edellyttävät muutokset

Jos vakuutuksenantaja muuttaa vakuutusehtoja, -maksuja tai muita sopimusehtoja muissa kuin edellä luetelluissa tapauksissa tai poistaa vakuutuksesta voimakkaasti markkinoidun edun, vakuutuksenantajan on kirjallisesti irtisanottava vakuutus päättymään vakuutuskauden lopussa. Irtisanomista koskeva ilmoitus lähetetään viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

13. Vakuutus sopimuksen päättyminen

13.1 Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus (12 §)

Vakuutuksenottajalla on oikeus milloin tahansa irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana. Irtisanominen on suoritettava kirjallisesti. Muu irtisanominen on mitätön. Jos vakuutuksenottaja ei ole määrännyt myöhempää vakuutuksen päättymisaikaa, vakuutus päättyy, kun irtisanomista koskeva ilmoitus on jätetty tai lähetetty.

13.2 Vakuutuksenantajan oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden aikana

13.2.1 Henkilövakuutus (25 § ja 27 §)

Vakuutuksenantajalla on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana, jos

- 1) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutuksenantaja ei olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos oikeat tiedot olisi annettu
- 2) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on menetellyt vilpillisesti täyttäessään kohdassa 2.2 mainittua tiedonantovelvollisuuttaan ja vakuutus sopimus tästä huolimatta kyseisen kohdan perusteella sitoo vakuutuksenantajaa
- 3) vakuutuksenottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt kohdassa 5.2 tarkoitetun velvollisuutensa ilmoittaa vaaran lisääntymisestä eikä vakuutuksenantaja asi- antilan muuttumisen vuoksi olisi enää pitänyt vakuu- tusta voimassa, paitsi jos irtisanominen johtaisi va- kuutuksenottajan tai muun vakuutuskorvaukseen oi- keutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen
- 4) vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutuksenanta- jalle sopimusta päätettäessä ilmoittamisessa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.2 tarkoitettu muutos eikä vakuutuksenantaja enää muuttuneessa tilanteessa myöntäisi vakuutusta.

13.2.2 Vahinkovakuutus (15 §)

Vakuutuksenantajalla on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana, jos

- 1) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuk- sen myöntämistä antanut vääriä tai puutteellisia tieto- ja jos vakuutuksenantaja oikean asianlaidan tunti- en ei olisi vakuutusta myöntänyt
- 2) vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutuksenanta- jalle sopimusta päätettäessä ilmoittamisessa olosuh- teissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut sellainen olennai- sesti vahingonvaaraa lisäävä muutos, jota vakuutuk- senantajan ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimus- ta päätettäessä
- 3) vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimatto- muudesta laiminlyönyt suojeleluohjeen noudattamisen
- 4) vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimatto- muudesta aiheuttanut vakuutustapahtuman tai
- 5) vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutuksenantajalle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutuksenantajan vas- tuun arvioimisen kannalta.

13.2.3 Irtisanomismenettely

Vakuutuksenantaja suorittaa irtisanomisen kirjallisesti ilman aiheutonta viivytystä saatuaan tiedon irtisanomiseen oikeuttavasta perusteesta. Vakuutus päättyy kuukauden kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettamisestä.

Vakuutuksenantajan oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksun suorittamisen laiminlyönnin vuoksi määräytyy kohdan 4.2 mukaisesti.

13.3 Vakuutuksenantajan oikeus irtisanoa vakuutus kauden lopussa

13.3.1 Henkilövakuutus (17 §)

Vakuutuksenantajalla on oikeus irtisanoa henkilövakuutus päättyväksi vakuutusmaksukauden lopussa.

Jos vakuutusmaksukaudesta ei ole sovittu, vakuutuksenantajalla on vastaavasti oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi kalenterivuoden lopussa. Irtisanomisilmoitus lähetetään viimeistään kuukautta ennen vakuutusmaksukauden päättymistä tai, jos vakuutusmaksukaudesta ei ole sovittu, viimeistään kuukautta ennen kalenterivuoden päättymistä.

Vakuutusta ei kuitenkaan irtisanota sen vuoksi, että vakuutetun terveydentila on vakuutuksen ottamisen jälkeen huonontunut, eikä sen vuoksi, että vakuutustapahtuma on sattunut.

13.3.2 Vahinkovakuutus (16 §)

Vakuutuksenantajalla on oikeus irtisanoa vahinkovakuutus päättyväksi vakuutuskauden lopussa. Irtisanomista koskeva ilmoitus lähetetään viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

14. Kolmannen henkilön oikeudet vahinkovakuutuksessa

14.1 Muut vakuutetut, joiden hyväksi omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa (62 §)

Sen lisäksi mitä näissä vakuutusehdoissa on muutoin määrätty vakuutetusta, on omaisuutta koskeva vakuutus voimassa omistajan, omistuksenpidätysehdoin omaisuuden ostaneen, panttioikeuden ja pidätysoikeuden haltijan sekä muutoinkin sen hyväksi, johon omaisuutta koskeva vaaranvastuu kohdistuu.

14.2 Vakuutetun asema vakuutustapahtuman satuttua (65 §)

Vakuutuksenantaja vetoaa korvauksen alentamiseksi tai epäämiseksi edellisessä kohdassa tarkoitettua vakuutettua kohtaan vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun tiedonantovelvollisuuden (kohta 2.2) tai vaaran lisääntymisen ilmoittamisen (kohta 5.2) lai-

minlyöntiin vain, jos kohdassa 14.1 tarkoitettu vakuutettu ennen vakuutustapahtumaa tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun menettelystä.

Kullakin vakuutetulla on oikeus vakuutustapahtuman johdosta suoritettavaan korvaukseen. Vakuutuksenottaja saa kuitenkin vakuutettua sitovasti neuvotella vakuutuksenantajan kanssa sekä nostaa korvauksen, paitsi jos vakuutettu on sopimuksessa nimeltä mainittu tai hän on ilmoittanut itse valvovansa oikeuttaan taikka kysymys on kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta.

14.3 Etuoikeus saada maksu korvauksesta (66 §)

Jos omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa henkilön hyväksi, jolla on saatavan vakuudeksi panttioikeus omaisuuteen, hänellä on, vaikkei saatava olisikaan erääntynyt, oikeus ennen omistajaa saada maksu korvauksesta, jollei omistaja ole korjannut vahinkoa tai aseta vakuutta sen korjaamiseksi. Mitä tässä on sanottu, on vastaavasti voimassa sen henkilön hyväksi, jolla on oikeus pidättää omaisuus erääntyneen saatavan vakuudeksi.

Omistajalla on oikeus saada maksu korvauksesta ennen omistuksenpidätysehdoin omaisuuden ostanutta.

14.4 Vahinkoa kärsineen oikeus korvaukseen vastuuvakuutuksessa (67 §)

Vahinkoa kärsineellä on vastuuvakuutuksessa oikeus vaatia vakuutussopimuksen mukainen korvaus suoraan vakuutuksenantajalta, jos vakuutettu on asetettu konkurssiin tai on muutoin maksukyvytön. Jos vakuutuksenantajalle esitetään korvausvaatimus, vakuutuksenantaja ilmoittaa tästä vakuutetulle ilman aiheetonta viivytystä sekä varaa hänelle tilaisuuden esittää selvitys vakuutustapahtumasta. Vakuutetulle lähetetään tieto asian myöhemmästä käsittelystä. Jos vakuutuksenantaja hyväksyy vahinkoa kärsineen korvausvaatimuksen, hyväksyminen ei sido vakuutettua.

14.5 Vahinkoa kärsineen muutoksenhakuoikeus vastuuvakuutuksessa (68 §)

Vahinkoa kärsineellä on oikeus nostaa vakuutuksenantajan korvauspäätöksen johdosta kanne vakuutuksenantajaa vastaan tai saattaa asia Vakuutuslautakunnan tai kuluttajavalituslautakunnan käsiteltäväksi kohdan 10 mukaisesti.

15. Sovellettava laki

Kaikissa vakuutuksissa sovelletaan Suomen lakia.

16. Muita vakuutus sopimus laissa käsiteltäviä asioita

Vakuutus sopimus laissa on säännöksiä myös seuraavista asioista:

Soveltamisala (1 §)

Säännösten pakottavuus (3 §)

Virheellisten tietojen ja vaaran lisääntymisen merkityksettömyys (35 §)

Syyntakeettomuus ja pakkotila (36 §)

Vastuun rajoittaminen eräissä tapauksissa henkilö vakuutuksessa (37 §)

Maksun suorittaminen pankkiin tai postiin (44 §)

Vakuutus maksusaatavan vanhentuminen (46 §)

Edunsaaja (49-53 §:t)

Ulosmittaus tapaturma vakuutuksessa ja sairaus vakuutuksessa (55 §)

Takaisinsaanti konkurssipesään henkilö vakuutuksessa (56 §)

Monivakuutus (59 ja 60 §:t)

Maksu väärälle henkilölle (71 §)

Vakuutus yhtiön takautumisoikeus vakuutuksenottajaa, vakuutettua tai vakuutettuun samastettua kohtaan (75 § 4 momentti).